

СОЈУЗ НА СТОПАНСКИ
КОМОРИ НА МАКЕДОНИЈА
ВОДЕЧКА МАКЕДОНСКА ДЕЛОВНА МРЕЖА

0302-005-1/18

Скопје, 17.1.2018

До: Министерство за финансии на РМ
Ул. Даме Груев бр.12
1000 Скопје, Република Македонија

За: Сектор за финансиски систем

Предмет: Коментари на Предлог на Закон за изменување и дополнување на Законот за игрите на среќа и за забавните игри

Почитувани,

Би сакале да ја искажеме нашата благодарност за досегашната соработка која се надеваме дека успешно ќе ја остваруваме и во иднина.

Сојуз на стопански комори на Македонија (ССК) континуирано ја следи законската регулатива и предлозите за нејзина измена и дополнување и дава коментари, забелешки и предлози за нејзиното спроведување, а особено унапредување со цел застапување на интересите на компаниите членови, како претставник на 33 стопански комори кои обединуваат над 23.000 субјекти од бизнис заедницата.

Во оваа насока, Ве информираме дека согласно објавениот предлог текст на Законот за изменување и дополнување на Законот за игрите на среќа и за забавните игри, Сојуз на стопански комори на Македонија спроведе консултации со компаниите членови од сферата која ја уредува овој закон и по темелно разгледување на предлог измените доставуваме коментари кои Ве молиме да ги разгледате и за нивна понатамошна аргументација стоиме на располагање за одржување на работна средба. Би сакале да истакнеме и дека компаниите членови приредувачи на игри на среќа се сериозни и професионални регистрирани компании кои во изминатите години значително допринесуваат за зголемување на вработувањата со отворањето на нови објекти, обезбедуваат континуиран прилив на средства во централниот буџет, унапредување на спортот, а се и општествено одговорни компании кои поддржуваат повеќе сфери во општеството.

Коментари:

1. Негативен ефект на член 6, член 8, член 10 и член 12 од предлог законот

- **Образложение:** Предлог Законот за измени и дополнувања на Законот за игрите на среќа и за забавните игри во член 6, член 8, член 10 и член 12 предвидува отворање на нови и функционирање на постоечки уплатно-исплатни места да се одалечени на не помалку од 300 метри од основни и средни училишта. Сметаме дека ова ограничување единствено ќе влијае негативно на работењето на компаниите кои приредуваат игри на среќа, а нема позитивно да придонесе ни кон регулирањето да лица кои одат во основно и средно училиште да не играат игри на среќа. Имено, согласно постоечкиот Закон за игрите на среќа и за забавните игри („Службен весник на Република Македонија“ бр. 24/11, 51/11, 148/11, 74/12, 171/12, 27/14, 139/14, 61/15, 154/15, 23/16 и 178/16), прашањето за забрана за учество на малолетни лица (дури и за влез во објектите кои приредуваат игри на среќа и за вршење уплата) е веќе уредно строго регулирано со член 20, став 1 кој утврдува дека „Лица помлади од 18 години не можат да учествуваат во игрите на среќа“, а дополнително став 3 уредува дека „На лица помлади од 18 години не е дозволен влез во казина, во простории каде што се приредува томбола од затворен тип, во обложувалници и во автомат клубови“. Во оваа насока, член 157, став 1, точка 10 за непочитување и постапување спротивно на член 20 став (2), (4) и (6) предвидува високи парични глоби за приредувачите на игри на среќа, и сите регистрирани компании во оваа сфера кои одговорно и професионално ја извршуваат оваа дејност ги почитуваат забраните. Имено, секој објект (уплатно-исплатно место) за организирање на посебни игри на среќа во обложувалница, веќе има поставено на видно место на влез налепница за забрана за влез на малолетни лица и секако на сите печатени материјали и промоции се нагласува забраната за уплата за малолетни лица. Малолетни лица во обложувалници нема и дополнително нивното учество во обложувањето е оневозможено од самите приредувачи.

Сметаме дека со воведување на минимално растојание не се придонесува кон дополнителен бенефит по однос на дорегулирање на ова прашање, а ќе предизвика негативни импликации во бизнис секторот, особено во однос на намалување на бројот на вработувањата на објект (уплатно-исплатните места) кои ќе бидат затворени, предвремено раскинувањето на веќе склучените договори за закуп за деловните простории, а сето тоа негативно се одразува и на намалување на приходите кои само по основ на наведените исплатени приходи од страна на приредувачите на игрите на среќа се уплатуваат во Буџетот по основ на персонален данок на доход од имот, персонален данок на добивки од игри на среќа, намалување на основицата за пресметка и плаќање на посебна давачка утврдена во член 79 став 1 и 2 од Законот за игрите на среќа и за забавните игри. Наведеното негативно ќе се рефлектира и на буџетските приходи од игри на среќа, кои значително ќе се намалат, повеќекратно: по основ на 20% посебна давачка од игри на среќа, по основ на 3% дополнителна посебна давачка за Агенција за млади и спорт.

Би сакале да наведеме и дека со предлог законските измени се предизвикува нерамноправен третман на компаниите кои вршат дејност игри на среќа, со компаниите од другите услужни дејности и останати правни субјекти, со што нема еднаков пристап на пазарот како и за сите други правни субјекти. За споредба, постои забрана за продажба и за точење на алкохол на малолетни лица како и продажба на цигари, а е исто така појава која треба да се ограничи. Во овој момент, не постои исто или слично ограничување на угостителски објекти во близина на средни и основни училишта, бидејќи се смета дека забраните и ограничувањата се целосно реализирани со соодветни законски решенија во нивните матични закони. Токму тоа е на идентичен начин предвидено и во постоечкиот Закон за игрите на среќа и за забавните игри.

2. Лиценца за приредување на игри на среќа

- **Образложение:** Предлог Законот за измени и дополнувања на Законот за игрите на среќа и за забавните игри предвидува измени во член 76 во став (1) каде зборовите „во износ од 300.000 евра“ се заменуваат со зборовите „во износ од 500.000 евра“, во став (2) зборовите „во најмногу 25 уплатно-исплатните места се заменуваат со зборовите „во најмногу 50 уплатно-исплатни места“, а ставот 3 се брише. Имено, со член 11 од Предлог Законот за изменување и дополнување на Законот за игри на среќа, се предлагаат измени на член 76 од Законот за игрите на среќа и за забавните игри, во став (1) и (2) во однос на висината на депозит и бројот на уплатно-исплатните места. Сметаме дека овој предлог е несоодветен бидејќи со постојното законско решение е уредно регулирано издавањето на лиценците и утврдува дека:

“Приредувачот на игри на среќа во обложувалница за обезбедување на исплатата на добивките на учесниците во игрите на среќа во обложувалницата, за плаќање на јавните давачки утврдени со закон, како и за надоместоците и посебната давачка е должен да депонира депозит или да обезбеди банкарска гаранција, во банка со седиште во Република Македонија, во износ од 300.000 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на депонирањето, односно на денот на издавањето на банкарската гаранција. Со издавањето на лиценцата и уплатата на депозитот, односно банкарската гаранција во висина од 300.000 евра, приредувачот на игри на среќа во обложувалница има право да приредува игри на среќа во обложувалница во најмногу 25 уплатно-исплатни места, додека пак за зголемување на бројот на уплатно-исплатните места за секои следни десет уплатно-исплатни места приредувачот е должен да достави доказ за уплатен депозит, односно да приложи банкарска гаранција, во износ од 50.000 евра во денарска противвредност кои служат за обезбедување на исплатата на добивките на учесниците во игрите на среќа во обложувалницата, за плаќање на јавните давачки утврдени со закон, како и за надоместоците и посебната давачка.”

Со предлог законот износот на депозитот односно банкарската гаранција е речиси двојно зголемен, а истовремено бројот на уплатно-исплатните места е ограничен на 50, без можност за нивно зголемување.

Вака регулирано, член 76 од предлог законот остава простор за различно толкување и примена бидејќи предлог новиот текст на член 76 дава можност за утврдување на максимум од 50 уплатни места кои може да ги има еден приредувач врз основа на дадена лиценца без било каква можност да отвори дополнителни уплатни места. Доколку интенцијата на новиот текст од член 76 е во насока на утврдување рестрикција истата е насочена директно негативно кон приредувачите кои веќе имаат повеќе од 50 уплатни места. Оттука потребно е да не се брише став 3 од член 76 туку во најмала мера истиот да се измени соодветно на предложените измени во став 1 и 2 од член 76. Од друга страна, измената на член 76 може да се толкува дека приредувачот на игри на среќа во обложувалници врз основа на една лиценца може да приредува игри на среќа во 50 уплатно-исплатни места, а доколку сака да го зголеми бројот на уплатни места потребно е да поднесе барање за нова дополнителна лиценца, покрај постојната, што би значело нов надомест од 105.000 ЕУР и дополнителен депозит/банкарската гаранција од 500.000 евра, нови дополнителни јавни давачки и дополнително повторно плаќање на посебните давачки предвидени во член 79 од Законот за игрите на среќа и забавните игри.

Ако приредувачот сака да инвестира и да приредува игри на среќа во обложувалница во повеќе од 100 уплатно-исплатни места, тоа би значело дека истиот треба да поседува три лиценци, да даде 3 депозити/банкарска гаранција секоја во по износ од 500.000 евра, три пати посебно да плаќа за секоја лиценца јавни давачки и посебни давачки.

Врз основа на наведеното, поседување на три посебни лиценци воопшто не е пракса и случај во регионот и Европа, а за приредувачите во целост економски негативно а и за надлежните институции кои вршат надзор може да создава забуни. Во оваа насока, приредувачите ќе го ограничат бројот на своите уплатно-исплатни места на најмногу 50, што повторно негативно ќе се одрази на начин што директно ќе се придонесува кон зголемување на стапката на невработеност (ќе се намали вработеноста), а особено намалување на приливот на средства во Буџетот на Република Македонија. Потребно е член 76 да се дефинира јасно и рецизно со цел да се избегне било каков сомнеж пред се за фиксно ограничување на број на уплатни места по друштво-приредувач на игри на среќа во обложувалници, како и да се објасни процедурата и разумните трошоци за отварање на повеќе од 50 уплатни места од страна на исто друштво приредувач на игри на среќа во обложувалници.

3. Прецизирање на член 17 од предлог законот

- **Образложение:** Точка 17 од Предлог Законот за изменување и дополнување на Законот за игрите на среќа и за забавните игри предвидува можност да се врши уплата и да се играат општи игри на среќа. Во член 1 од Предлог Законот за измени и дополнувања на Законот за игри на среќа, во точка 17) лотариски самопослужен терминал е уред на кој може да се врши уплата и да се играат општи игри на среќа;” потребно е да се додаде, “, но не и посебни игри на среќа – обложување на спортски натпревари.” Предлогот за допрецизирањето на членот 1 од Предлог Законот, кај ново воведените лотариски самопослужни терминали е поради потребата од јасно дистанцирање на општите игри на среќа и посебните игри на среќа, каде што всушност припаѓа обложувањето на спортски натпревари. Имено, со допрецизирањето се овозможува превенција и не можност лотариските самопослужни терминали да содржат во својата понуда обложување на спортски настани, односно понуда за која приредувачите на посебни игри на среќа во обложувалница веќе имаат добиено посебна соодветна лиценца. Дополнително, доколку нема јасно дистанцирање на игрите кои смеат и кои не смеат да се понудат во лотариските самопослужни терминали, тогаш ќе настане и конфликт во пресметката на персоналните даноци од игри на среќа кои различно се пресметуваат за општите и за посебните игри на среќа.

4. Измена на временски период за издавање на лиценца

- **Образложение:** Член 74, став 1 од постојниот Закон за игрите на среќа и за забавните игри („Службен весник на Република Македонија“ бр. 24/11, 51/11, 148/11, 74/12, 171/12, 27/14, 139/14, 61/15, 154/15, 23/16 и 178/16) пропишува дека: „Лиценцата за приредување на игри на среќа во обложувалница се издава за период од три години“. Сметаме дека врз основа на досегашното искуство и повеќе од 15 години работење, како и потребата од усогласување со времетраењето на лиценцата на Автомат-клубовите и Казината потребно е да се измени член 74, став 1 и да гласи: „Лиценцата за приредување на игри на среќа во обложувалница се издава за период од шест години“. Сметаме дека сите субјекти во системот на игрите на среќа и забавните игри треба да бидат во една категорија за прашањето за времетраење на нивните лиценци за работа и тоа период од 6 години кој е реален и соодветен. Ова усогласување ќе придонесува правната сигурност на компаниите кои организираат игри на среќа во обложувалница да биде значајно зголемена, а буџетските приходи по основ посебни давачки ќе бидат стабилни, редовни и регулирани на подолг период. Исто така, со оваа мерка се избегнува непотребната дополнителна и двојна администрација при продолжување на лиценците на секои три години на едни исти правни субјекти кои работат согласно законите со исти уплатно-исплатни места, преку вадење ХТП (техничко-технолошки услови) и одобренија по којзнае кој пат за едно исто уплатно-исплатно место.

Во однос на иницијативата за промена на овој закон би сакале да истакнеме и дека изминатите години измените и дополнувањата на Законот за игрите на среќа и за забавните игри беа детални и рестриктивни во однос на обложувалниците но сметаме дека овој бизнис сегмент – “Посебни игри на среќа во обложувалница” стана речиси 100% регулиран, како никаде во Европа, а многу подобро и поефикасно отколку во регионот. Имено, сите приредувачи на игри на среќа ја имаат исполнето својата обврска која произлегува од член 20 од Законот за игрите на среќа и за забавните игри, за обезбедување надзорен информациски систем и поврзување и размена на податоци со информацискиот систем на Управата за јавни приходи, на строго дефиниран начин, каде комплетно онлајн се следи нивната работа, редовно се реализира наплатата на посебните давачки, наплатата на персоналните даноци е повеќекратно зголемена и реализирана, дополнително се наплатува посебна давачка во висина од 3% за финансирање на спортот, износ кој се плаќа на сметка на Агенција за млади и спорт, бројот на вработени е зголемен, бројот на добавувачи кај приредувачите е зголемен итн.

СОЈУЗ НА СТОПАНСКИ
КОМОРИ НА МАКЕДОНИЈА
ВОДЕЧКА МАКЕДОНСКА ДЕЛОВНА МРЕЖА

За сите дополнителни информации, Ве молиме Вашиот кабинет да нè контактира на тел: 076 455 045 или на е-маил: info@chamber.mk, контакт лице: Маја Савеска.

Срдечно Ве поздравуваме.

Со почит,

Александар Зарков
Извршен директор
Сојуз на стопански комори на Македонија

Подготвил:

Контролирал:

- Копија: д-р Драган Тевдовски, Министер за финансии

